

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát
Arabská 683, 160 66 Praha 6**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-2938/24-A
Sp. zn. ČŠIA-S-498/24 A

Název	Dům dětí a mládeže Praha 3 - Ulita
Sídlo	Na Balkáně 2866/17a, 130 00 Praha 3
E-mail	chmel@ulita.cz
IČO	45 241 848
Identifikátor	600 027 422
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Kateřina Jarošová
Zřizovatel	Hlavní město Praha
Místo inspekční činnosti	Na Balkáně 2866, Praha
Inspekční činnost na místě	23. 9. 2024 – 25. 9. 2024

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školským zařízením podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Příspěvková organizace Dům dětí a mládeže Praha 3 - Ulita (dále „DDM“, „organizace“ nebo „zařízení“) je školské zařízení pro zájmové vzdělávání účastníků v lokalitě Prahy 3. Svou činnost poskytuje sídle zařízení v ulici Na Balkáně a v dalších pronajatých prostorách na Klinice techniků a v komunitním centru Hasičárna, zájmové útvary DDM realizuje také

v partnerských základních a mateřských školách, v halách a na hřištích tělovýchovných jednot nebo v plaveckém bazénu. Pro táborovou činnost využívá vlastní táborovou základnu.

DDM usiluje o pestrou a vyváženou nabídku volnočasových aktivit určenou všem věkovým kategoriím. Široká škála zájmových útvarů nabízených DDM je rozdělena do tří oddělení podle věku účastníků a sedmi zájmových oblastí: sport, tanec, keramické a výtvarné studio, divadlo, hudba, technika a vzdělávání. Vedle pravidelné zájmové, vzdělávací (výuka cizích jazyků, českého jazyka pro cizince, příprava na přijímací zkoušky) a výchovné činnosti DDM organizuje příležitostné a spontánní aktivity, pořádá řadu soutěží, sportovních turnajů, únikových her, adaptačních kurzů, vystoupení, výstav, výtvarných či rukodělných dílen, výletů a dalších příležitostných akcí, jichž se také účastní.

DDM podporuje rozvoj talentovaných dětí, žáků a studentů, také systematicky pomáhá se začleňováním účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami do vzdělávacího procesu. Zařízení dále provozuje centrum pro předškolní děti Ulitka (dále „CPD“), volnočasové kluby s různým zaměřením (Na kroužky s Ulitou, Kůl klub Klinika a Klub Hasičárna) a adaptační skupiny pro ukrajinské děti, které se nepodařilo zařadit do běžných škol. Součástí aktivit DDM je speciální oddělení Beztlíže, které na několika pracovištích poskytuje sociální a vzdělávací služby pro děti a mládež z celé Prahy (např. nízkoprahový klub, streetworkové služby, vzdělávací a preventivní programy pro školy, podpůrné a motivační rozhovory nebo poradenství v oblasti duševního zdraví).

K termínu inspekční činnosti využívalo nabídku pravidelných zájmových aktivit DDM celkem 2 577 účastníků volnočasového vzdělávání (dále „účastníci“) ve 260 zájmových útvarech (dále také „kroužky“). Ve školním roce 2023/2024 bylo do 14 pobytových a 65 příměstských táborových akcí zapojeno 1144 účastníků, další příležitostné činnosti se v rámci 188 akcí zúčastnilo 13 785 zájemců. K termínu inspekční činnosti pracovalo v DDM 27 pedagogů, na pravidelné výchovně vzdělávací práci se podílí také 73 externích pracovníků.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka zařízení (dále „ředitelka“) stanovila promyšlenou a reálnou koncepci zařízení, která se zaměřuje na obohacení atraktivní nabídky zájmových útvarů podle zájmu účastníků a aktuálních trendů, vylepšování prostorových možností zařízení a účinně podporuje komunitní charakter organizace. Koncepce je pravidelně vyhodnocována a průběžně aktualizována. Stanovené záměry se ředitelce daří ve spolupráci se zaměstnanci postupně realizovat, což dokládá také vzrůstající počet účastníků i zájmových útvarů (od minulé inspekční činnosti v roce 2018 o více než 60 %).

Část kompetencí ředitelka delegovala na své tři zástupce (vedoucí oddělení), kteří spolu s garanty zájmových oblastí vykonávají kontrolní a hospitační činnost u interních pedagogů i přidělených externích pedagogů/vedoucích zájmových útvarů (dále také „pedagogové“ nebo „lektori“). Vypracovala metodiku vedení hospitací i jejich plán na aktuální školní rok. Z předložených hospitačních záznamů však většinou není patrné pojmenování konkrétních slabších stránek sledované aktivity, rovněž nebyla zaznamenána přijatá opatření k jednotlivým zjištěním. Takto nastavený hospitační systém je funkční jen částečně, protože ředitelce neposkytuje dostatečnou zpětnou vazbu o kvalitě práce jednotlivých lektorů.

Od posledního inspekčního hodnocení došlo k částečné obměně pedagogického sboru a nárůstu počtu pedagogů. Výběru nových interních pracovníků je věnována velká pozornost, hlavní důraz je kladen na jejich odbornost, organizační schopnosti a přístup k účastníkům

vzdělávání, jsou prioritně vybírání z řad dlouhodobě spolupracujících externích pracovníků. Ne vždy se však takto daří získávat pedagogy s odpovídající kvalifikací. Od minulé inspekční činnosti, kdy byly všichni interní pedagogičtí pracovníci hodnoceni jako kvalifikovaní, se podíl nekvalifikovaných pedagogů značně zvýšil, 11 z 27 interních pedagogů nesplňuje odborné kvalifikační předpoklady, včetně některých garantů zájmových oblastí. Jen část z nich si potřebné vzdělání doplňuje studiem. I díky systematické metodické podpoře vedoucích oddělení a garantů zájmových oblastí se nižší kvalifikovanost pedagogů nijak zásadně neodráží v kvalitě poskytovaného vzdělávání.

Systém dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků vychází z návrhů a potřeb jednotlivých pedagogů a zaměřuje se především na prohlubování odbornosti pedagogů, osvojování moderních pedagogických přístupů nebo problematiku mezilidských vztahů (zdravotník zotavovacích akcí, komunitní kruhy, poskytování zpětné vazby, otevřená komunikace, podpora psychické odolnosti u dětí apod.), menší důraz je kladen na doplňování požadovaného vzdělání.

Vedení instituce aktivně zlepšuje podmínky pro činnost zařízení, průběžně obnovuje široké spektrum pomůcek podle zaměření zájmové činnosti (např. materiál pro výtvarné, hudební a dramatické obory, sportovní vybavení, zařízení pro technické kroužky). Aktivně také rozšiřuje místa poskytovaného vzdělávání. Od předchozí inspekční činnosti se podařilo získat do dlouhodobého pronájmu volné prostory bývalé kliniky, které po kompletní rekonstrukci slouží jako prostor pro realizaci pravidelné zájmové činnosti s technickým zaměřením (dílna, počítačová učebna) a volnočasový klub. Od května 2024 pak zahájilo činnost komunitní centrum Hasičárna, kde jsou realizovány především příležitostné akce, příměstské tábory, klubová činnost a aktuálně zde probíhá výuka adaptačních skupin ukrajinských dětí. V rámci Prahy se rozšiřují i místa poskytovaných služeb speciálního oddělení Beztíže. Vzhledem k omezené kapacitě vlastních sportovišť (malý a velký taneční sál, víceúčelové hřiště) jsou další zájmové útvary se sportovním zaměřením realizovány ve školních tělocvičnách blízkých základních škol a jiných sportovních zařízeních v okolí. Na zahradě v areálu zařízení bylo vybudováno zázemí pro jednu skupinu CPD, jejíž program je inspirován rámcovým vzdělávacím programem pro lesní mateřské školy.

Vícezdrojové financování za podpory zřizovatele a městské části Praha 3, aktivní získávání dalších finančních prostředků a vyrovnané hospodaření vytváří dobré podmínky pro naplňování školního vzdělávacího programu, současně umožňují udržovat úplatu za zájmového vzdělávání v cenové hladině, která je dosažitelná všem zájemcům.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Společným znakem vzdělávání v hospitovaných zájmových útvarech byla příjemná atmosféra vyznačující se vzájemnou důvěrou, otevřenou komunikací a vstřícným přístupem pedagogů k účastníkům. Zájmové aktivity vycházely zejména ze stanovených výchovně vzdělávacích cílů školního vzdělávacího programu a z individuálních možností a dovedností jednotlivých účastníků. Vedoucí zájmových útvarů (dále „pedagogové“ nebo „lektori“) vhodně strukturovali průběh činností tak, aby zájem účastníků byl co největší, způsob předávání dovedností a znalostí nepostrádal osobní nadšení. Účastníci byli srozumitelně a přiměřeně svému věku seznamováni s požadavky a cíli jednotlivých činností, pedagogové důsledně dbali na dodržování domluvených pravidel. V závěru většiny aktivit byla shrnuta celá činnost se stanovením cílů pro příští setkání.

Sledované sportovní a pohybové aktivity (sportovní příprava, gymnastika, stolní tenis, parkurová příprava) se vyznačovaly dobrou organizací a soustředěním na aktivní zapojení

všech účastníků podle jejich individuálních možností. Jednotlivé lekce měly promyšlenou a smysluplnou strukturu, přizpůsobenou věku účastníků a aktuální situaci. Účastníci s pedagogy aktivně spolupracovali a dodržovali pravidla chování ve skupině. V rámci tanečních aktivit (4Kinds dance, Street dance) účastnice přirozeně rozvíjely své pohybové dovednosti pomocí zvládnutí základních tanečních prvků a odborné terminologie. Sledované činnosti přispívaly ke kultivaci jejich pohybu a rozvoji rytmického cítění. Při cvičení rodičů s dětmi byla prostřednictvím pohybových her spojených s písničkami, říkankami a za využití různých pomůcek rozvíjena obratnost a motorické schopnosti dětí a při společných aktivitách také potřebné sociální dovednosti.

Účastníci keramických a výtvarných kroužků byly vhodnými formami a metodami podněcováni k rozvoji tvořivosti, fantazie a citu pro materiál. Lektorky poskytovaly dostatek prostoru k sebevyjádření a rozvoji samostatnosti dětí a při práci s různými nástroji a pomůckami také individualizovanou pomoc.

Zájmové vzdělávání technického charakteru (robotika, webový design, herní design a programování) se vyznačovalo promyšlenou strukturou jednotlivých lekcí a diferenciací podle schopností jednotlivých účastníků a rozdílnému pracovnímu tempu. Pedagogové cíleně podporovali technické a matematické myšlení a kladli důraz na přesnost a preciznost provedení zadaného úkolu.

V hudebních kroužcích si účastníci prostřednictvím hry na zvolený hudební nástroj osvojovali základní nástrojové návyky (správné držení nástroje, prstoklad, orientace v notovém zápise). Pokročilejší účastníci byli v rámci přípravy na veřejné vystoupení vedeni také ke hře z paměti. V tandemové výuce divadelního kroužku lektori rozvíjeli prostřednictvím různých situačních etud hlasové, pohybové a pantomimické dovednosti, účastníky vedli k týmové práci, prostorovému vnímání a k práci s rekvizitou.

Během činností v CPD byl uplatňován individuální a empatický přístup k jednotlivcům. Způsob vzdělávání odpovídal mentalitě předškolního dítěte a byl efektivně podpořen souběžnou prací dvou pedagožek. Smysluplný obsah vycházel z celoročního plánu činnosti, byl dětem tematicky blízký, zajímavý i přiměřeně náročný. Pedagožky volily vhodné postupy i metody práce a účelně střídaly spontánní i řízené aktivity. Děti byly systematicky vedeny ke spolupráci, samostatnosti v sebeobsluze i péči o svěřený prostor a živá zvířata.

Provozované kluby umožňují zájemcům pestré způsoby trávení volného času bez pevné časové struktury (např. při čekání na další kroužek) a současně nabízejí prostor k vytváření a upevňování vhodných společenských návyků a norem. Přirozeně tak napomáhají předcházení a rozvoji sociálně-patologických jevů. Z projevů přítomných účastníků bylo patrné, že se v prostředí cítí dobře a k přítomným pedagogům mají důvěru a respekt. Uzavřený klub Na kroužky s Ulitou poskytuje nadstandartní servis pro účastníky a jejich rodiče tím, že děti jsou vyzvedávány přímo ve školách a z klubu pak odcházejí na jednotlivé kroužky, nebo se věnují pestrým řízeným či spontánním aktivitám.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky výchovně vzdělávacích aktivit jsou pravidelně vyhodnocovány vedením organizace ve spolupráci s guaranty odborností, kteří hodnotí výsledky v zájmových útvech, vedených externími pracovníky. Odpovídají zaměření a poslání zařízení.

DDM vytváří prostor pro kvalitní a smysluplné využití volného času realizací různorodých činností a aktivně tak napomáhá rozvoji talentu dětí a mládeže. V rámci rozvoje sociálních a občanských dovedností DDM aktivně podporuje činnost Parlamentu dětí a mládeže

Prahy 3, podílí se na organizaci jeho zasedání i dalších akcí. Prevenci sociálně-patologických jevů významně podporují aktivity specializovaného oddělení Beztíže s nízkoprahovými kluby i činnost dalším různě zaměřených volnočasových klubů, kterým se daří zapojovat i účastníky, kteří o pravidelnou zájmovou činnost běžně nejeví zájem. Organizací společných akcí s ostatními odděleními DDM se daří tyto dvě rozdílné skupiny dětí a mládeže přirozeně propojovat.

O kvalitě poskytovaných činností DDM vypovídá velký zájem účastníků o stále se rozšiřující nabídku pravidelných zájmových útvarů. Roste také zájem o tábory (především příměstské), příležitostné, kulturní, zábavné a společenské akce. Ředitelka DDM účelně a promyšleně zajišťuje informovanost a propagaci činnosti zařízení (webové stránky, sociální sítě, letáky, plakáty, vývěsky apod.).

Dosahované výsledky vzdělávání účastníci zúročují při prezentaci činnosti jednotlivých kroužků v závěru školního roku, motivačním zhodnocením výsledků zájmových aktivit je také účast v soutěžích, přehlídkách a vystoupeních. Ve sledovaném období dosáhli účastníci dobrých umístění na divadelních a tanečních přehlídkách, v keramických, fotografických či sportovních soutěžích, nebo při přípravě k talentovým zkouškám na školy s uměleckým zaměřením.

Výsledky i celkovou úroveň zájmového vzdělávání příznivě ovlivňuje úzká spolupráce se sociálními partnery, především s městskou částí Praha 3 (nové prostory za účelem rozšiřování poskytovaných služeb, organizace akcí komunitního charakteru), zřizovatelem, místními sportovními a zájmovými kluby nebo školami v bezprostředním okolí zařízení. K dalším partnerům DDM patří také pražská střediska volného času, v rámci organizace soutěží probíhá spolupráce s MŠMT.

Inkluzi účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami účinně podporuje koordinátor inkluze/asistent pedagoga. Spolupracuje se zákonnými zástupci na získávání potřebných informací a nastavení potřeb jednotlivých dětí, v samotném procesu vzdělávání poskytuje podporu pedagogům (nastavení způsobu a úrovně podpory, konzultace problémových situací) a jako asistent pedagoga také konkrétní podporu v rámci vybraných kroužků.

Vedení DDM dbá na bezpečné a zdravé prostředí, ke zvýšení bezpečnosti účastníků a průběžnému informování zákonných zástupců přispívají také služby na recepci jednotlivých pracovišť. Díky promyšlené organizaci, pravidelné instruktáži účastníků o bezpečnosti a možných rizicích se daří udržovat nízkou úroveň úrazovosti v zařízení.

Závěry

Vývoj školského zařízení

- Vedení zařízení se daří intenzivně rozšiřovat nabídku zájmových aktivit i míst poskytovaného vzdělávání a pružně reagovat na poptávku ze strany zájemců o zájmové vzdělávání
- Došlo k částečné obměně a nárustu počtu pedagogických pracovníků, ne vždy se však daří jejich nahrazení dostatečně kvalifikovanými pedagogy

Silné stránky

- Pozitivní atmosféra vzájemné spolupráce mezi všemi aktéry vzdělávání (2.2)

- Kvalitní materiálně-technické podmínky pro poskytování zájmového vzdělávání, estetické prostředí zařízení (2.4)
- Aktivní získávání nových prostor s cílem rozšiřovat nabídku pravidelné i příležitostné zájmové činnosti (2.4)
- Systematické zapojování dětí a mládeže ze socio-ekonomicky méně podnětného prostředí, propojování pedagogického působení a sociálních služeb (6.1)
- Zapojení koordinátora inkluze/asistenta pedagoga (6.1)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Nastavený systém hospitační činnosti neposkytuje ředitelce dostatečnou zpětnou vazbu o kvalitě práce jednotlivých pedagogů (2.1)
- Vyšší počet nekvalifikovaných interních pedagogů, včetně garantů odborných oblastí (3.1)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školského zařízení

- V rámci hospitační činnosti se více zaměřit na pojmenování slabších stránek sledované aktivity, formulovat konkrétní opatření a následně vyhodnocovat jejich účinnost
- Růst zařízení podpořit zvýšeným úsilím o zajištění pedagogů s požadovaným vzděláním
- Další vzdělávání pedagogických pracovníků více zaměřit na doplňování požadovaného vzdělání

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Vnitřní a organizační řád DDM Praha 3 - Ulita, s platností od 1. 7. 2024
2. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání v DDM Praha 3 – Ulita, s platností od 1. 9. 2024
3. Koncepce DDM Praha 3 – Ulita na období 2022–2027
4. Strategický plán DDM Praha 3 – Ulita na období 2022–2027
5. Plán činnosti DDM Praha 3 – Ulita na školní rok 2024/2025
6. Plány práce zájmových útvarů pro školní rok 2023/2024 (vzorek)
7. Denníky zájmových útvarů vedených ve školním roce 2023/2024 a 2024/2025 k termínu inspekční činnosti (vybraný vzorek)
8. Přihlášky do zájmových útvarů na školní rok 2024/2025 (vybraný vzorek)
9. Hodnotící zpráva za školní rok 2022/2023
10. Výroční zpráva specializovaného oddělení DDM Praha 3 – Ulita za rok 2023
11. Plán hospitační činnosti na školní rok 2023/2024
12. Minimální preventivní program DDM Praha 3 – Ulita s platností od 1. 1. 2024
13. Záznamy z porad pedagogických pracovníků DDM ve školních letech 2023/2024 a 2024/2025 vedené k termínu kontroly (vybraný vzorek)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Libor Janošek, školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu

MgA. Naděžda Ostřanská, školní inspektorka

Bc. Šárka Snížková, kontrolní pracovnice

18. 10. 2024